

เกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

นายสาโรช ไชยรักษ์

ศมย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

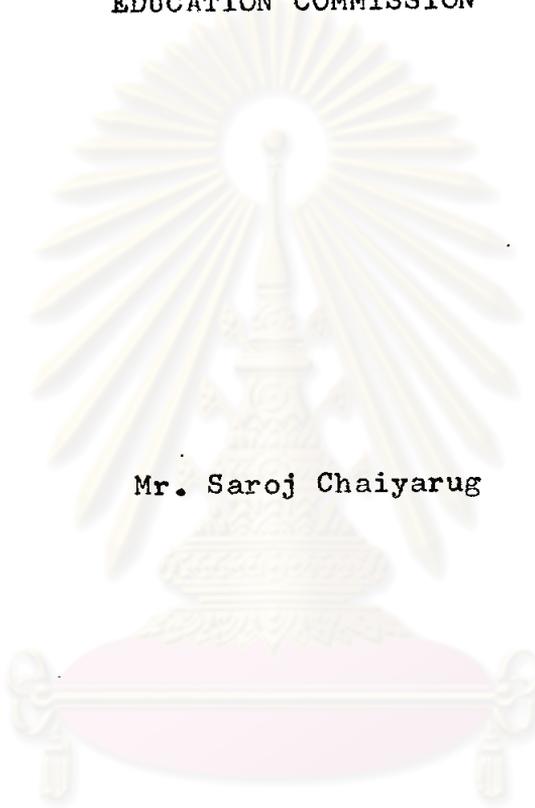
ISBN 947 - 563 - 427 - 1

011510

i 1790995b

(A)

EVALUATIVE CRITERIA FOR JOB PERFORMANCE
OF ADMINISTRATORS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE
AUSPICES OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY
EDUCATION COMMISSION

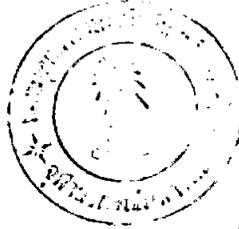
Mr. Saroj Chaiyarug

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์   เกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

โดย   นายสาโรช ไชยรักษ์

ภาควิชา   บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *สุประคิษฐ์ บุนนาค* ..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *อมรชัย ตันติเมธ* ..... ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

..... *สนานจิตร สุกนอทรัพย์* ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนานจิตร สุกนอทรัพย์)

..... *ณัฐนิภา กุปรัตน์* ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา กุปรัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   เกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ชื่อนิสิต   นายสาโรช ไชยรักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์

ภาควิชา   บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา   2526

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ความคิดเห็นของกรรมการโดยตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนข้าราชการครู
 ในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ที่มีต่อรายการประเมินเพื่อสร้างเกณฑ์ประเมิน
 ผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการการประถมศึกษา
 จังหวัดจำนวน 73 คน ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 146 คน และผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดจำนวน 219 คน จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 438 ฉบับ
 ได้รับกลับคืนมา 318 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.60

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ (Check -list)
 แบบประมาณค่า (Rating Scale) และแบบสำรวจความคิดเห็นลำดับความสำคัญของ
 งานการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การร้อยละ
 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและ F -test

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ $.01$

2. กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งกับรายการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 118 ข้อ ดังนั้น รายการประเมินทุกข้อจึงสามารถนำไปสร้างเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาได้

3. ในการจัดลำดับความสำคัญของการบริหารงานด้านต่างๆของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษานั้น กลุ่มตัวอย่างประชากรจัดลำดับความสำคัญตามลำดับ ดังนี้

- 1) การบริหารงานวิชาการ
- 2) การบริหารงานบุคลากร
- 3) การบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ
- 4) การบริหารงานกิจการนักเรียน
- 5) การบริหารงานอาคารสถานที่
- 6) การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7

Thesis Title : The Evaluative Criteria for Job Performance
of The Elementary School Administrators
under The Auspices of the Office of The
National Primary Education Commission.

Name : Mr. Saroj Chaiyarug

Thesis Advisor : Assistant Professor Natnipa Kuprat, Ph.D.

Department : Educational Administration

Academic Year : 1983

ABSTRACT

Purpose :

To construct the evaluative criteria for job performance
of the elementary school administrators.

Hypothesis: /

The opinions of the Directors of the Provincial Primary
Education Office (DPPEO.), experts and the teachers' representatives
in the Commission are not significantly different at the .01 level.

Procedure :

The sampling groups were composed of 73 DPPEO., 149 experts
and 219 teachers' representatives in the Commission. 438 copies
of the questionnaires were distributed and 318 (72.60%) were
returned.

The research instrument was a questionnaire in the form
of checklist, rating scale and ranking concerning the respondents'
status and the evaluative criteria for job performance of the
elementary school administrators. The data were analyzed in

terms of percentage, means, standard deviation and F-test.

Findings and Conclusion :

1. The opinions of the three sample groups concerning the evaluative criteria for job performance of the elementary school administrators were not significantly different. (at the .01 level)

2. The opinions of the three sample groups were at agree level and the most agree level in all the 118 items of the evaluative criteria for job performances of the elementary school administrators. So all these items can be developed the evaluative criteria for job performance of the elementary school administrators.

3. In ranking the priority of the administrative tasks of the elementary school administrators, the opinions of the three sample groups were ranked as follows : 1) academic affairs 2) personnel management 3) general administrations, school finance and equipments 4) student activities 5) school plant management 6) school community relations.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ และเพิ่มเติมสิ่งที่เป็นประโยชน์จากผู้ช่วย - ศาสตราจารย์ ดร. ณีรุดา บุปรัตน์ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้รับความกรุณาในการ ตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน คือ ดร. รุ่ง แก้วแดง ดร. สุรัฐ ศิลปอนันต์ ดร. กมล ภูประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ ผู้ช่วย - ศาสตราจารย์ ดร. สนั่นจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์และอาจารย์บุหร่ง นิลพานิช รวมทั้งได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ ช่วยสนับสนุนในการทำวิจัย ประสานงานเรื่องการพิมพ์และโรเนียว วิทยานิพนธ์ และได้รับการสนับสนุนด้านการให้กำลังใจ การจัดทำข้อมูลต่างๆ จาก อาจารย์สมทรง เด็กหญิงสุภัทรา - กนกพรรณ ไชยรักษ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจในความกรุณาและช่วยเหลือในครั้งนี้ จึงขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามมาแล้วข้างต้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สาโรช ไชยรักษ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ของการวิจัย	4
ข้อจำกัดของการวิจัย	4
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ลำดับชั้นในการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การประเมินผลการปฏิบัติงาน	8
ผู้บริหารและงานในหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา..	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
สมมติฐานการวิจัย	34
ประชากร	34
กลุ่มตัวอย่างประชากร	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35

	การสร้างเครื่องมือ	35
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
	การวิเคราะห์ข้อมูล	37
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ...	40
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนข้าราชการครู เกี่ยวกับรายการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	44
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการการประถมศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและ ผู้แทนข้าราชการครูและการเสนอผลการจัดลำดับ ความสำคัญของการบริหารงานด้านต่างๆของผู้ บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	85
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	91
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	91
	สมมติฐานการวิจัย	91
	วิธีดำเนินการวิจัย	91
	สรุปผลการวิจัย	92
	เกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถม ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	99
	อภิปรายผลการวิจัย	115
	ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้เกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	121
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	122

บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก ก.	130
ภาคผนวก ข.	132
ประวัติผู้เขียน	150

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	36
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ อายุ อายุราชการ และวุฒิ ทางการศึกษา	41
3	ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนข้าราชการครู เกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา	44
4	ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนข้าราชการครู เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้ บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	51
5	ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนข้าราชการครู เกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของผู้ บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	58
6	ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนข้าราชการครู เกี่ยวกับการบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	64
7	ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนข้าราชการครู เกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	69
8	ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนข้าราชการครู เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	72
9	ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนข้าราชการครู เกี่ยวกับการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุม ชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	78

ตารางที่

10	ความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนข้าราชการครู เกี่ยวกับรายการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเป็นรายคาน	82
11	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนข้าราชการครู ที่มีต่อรายการประเมินคานคุณลักษณะ เฉพาะตัวของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	85
12	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนข้าราชการครู ที่มีต่อรายการประเมินคานการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	85
13	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนข้าราชการครู ที่มีต่อรายการประเมินคานการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	86
14	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนข้าราชการครู ที่มีต่อรายการประเมินคานการบริหารงานธุรการการเงินและพัสดุของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	87
15	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนข้าราชการครู ที่มีต่อรายการประเมินคานการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	87
16	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนข้าราชการครู ที่มีต่อรายการประเมินคานการบริหารงานกิจการ	

	นักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	88
17	สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนข้าราชการครู ที่มีต่อรายการประเมินด้านการบริหารงานความสัมพันธ์ กับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา.....	89
18	การจัดลำดับความสำคัญของการบริหารงานด้านต่างๆของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา	89
19	การให้น้ำหนักคะแนนรวมเพื่อจัดลำดับความสำคัญของการบริหาร งานอาคารสถานที่และการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน.....	97